

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1904. június 9.

Csütörtök.

XXIII. évfolyam. 46. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 korona Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:

4 hasábos petítorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos- és árverési hirdetmények külön díjtétel szerint.
Nyilttér sora 30 fillér.
A hirdetmények a nyiltterek díja előre fizetendő.

A végzett ifjakhoz.

„Multa tulit puer, sudavit et alsit“.

A római költő szavait idézem, midőn hozzátok akarok szólni gimnáziumunknak érettségit tett, végzett ifjai. Hiszen amit a nagy klasszikus költő mond, az reátok is illik, a modern kor gyermekeire. Mert ti is sokat fáradtatok, sokat izzadtatok s talán fáztatok is, amíg eljuttattatok addig, hogy befejezve középiskolai tanulmányaitokat és megszerezve az érettségi bizonyítványt, kiléphetek az élet nagy sokadalmába, a küzdőtér homokjára.

Mielőtt nekiindulnátok választott pályátoknak, kilépnétek az életbe, álljatok meg egy percre, tekintsetek vissza a hosszú deákévekre, a melyek most oly rövideknek tűnnek fel lelakiszeitek előtt s melyeknek apró kellemetlenségei egészen elenyésznek annak örömei, gyönyörei mellett. Élvezétek még egyszer annak örömeit, játszatok még egyszer el kedves játékaitokat társaitokkal s mikor a pajkos deákéveket, melyek mondhatjuk, az ember egész életének a legboldogabb évei, újból átélveztétek, álljatok meg és gondolkozzatok. Gondolkozzatok nem gyerek ésszel, mint gondtalan deákok, kik gyermekét kedvellyel ültették a tarka pillangót a virágos réteken, hanem gondolkozzatok, mint komoly meglelt ifjak, kiket már az érettségi tüze megedzett.

Ha az egyszerű pásztör elhagyja faluja határát és idegen földre lép, visszagondol szülőire, testvéreire, rokonaira és elméjébe vésődnek a mezők, a dombok, a halmok, ahol vidám furulyaszó mellett a nyáját legeltette; de emellett afölött is töpreng, hogy vajjon milyen sorsa lesz az új hazájában az idegen portán; ha a hazájából bujdosó vándor a határbéréről szívének fájalmában visszatekint: oh! akkor ti is álljatok meg e ponton, életetek legnevezetesebb állomásánál és tekintsetek a multba és jövőbe, mint Janus, a rómaiak istene.

Tekintsetek vissza e pontról, mely életetek horizontját képezi, álljatok meg pár percig itt, e fontos eseménynél, mielőtt mohó vágygyal a szabadság élvezéséhez fognátok, mert hiszen ez életetek legszebb ideje, az intelligens ember életének legszebb momentuma.

S ha így Janus arccal visszatekintetek a multba s aztán pedig a jövőbe néztek, vihettek az iskola megszentelt falai közül utra való magatokkal.

Ott látjátok az iskolát, mely az erkölcsrend napsugaras világába vezet, meg-

tanit az édesen zengő anyanyelvre feltárva annak gyöngyeit; kedélyeket felemelő, akaratot edző, lelkesítő ideálokat mutat be még a pogánykor kegyes férfaiiban is, kiknek erényeit a keresztény-kor is megbámulhatja; nagy példákat állít elénk a történelem nagy alakjaiban és örök, soha el nem évülő igazságokat hirdet a fizika és matematika változhatatlan tanaiban.

Mindezen szép, magaslatos dolgoknak pedig a vallás, a hit vala a középpontja, ami nélkül a tudomány csak üres, cifra és tartalom nélkül való száraz anyag-halmaz.

Itt pedig, a hová lépendők vagytok, egy új világ tárul előtökbe a maga sívárságában, mely eszményekben, lelkesítő ideálokból szegény. Az irodalom, melyet Vörösmarty, Tompa, Petőfy és Arany bájos nyelvezetében a fejlettség oly magas fokán ismerétek meg, az epigonok vásári lármájában a társadalmi érdekesoportoknak lépett szolgálatába. A dráma, melyet Katona Bánkbánjában és Madách Ember trágédiájában csodáltatok s a mely izlést fejlesztett és nagy tetteket vitt a színpadra, ma a Lipótvárosból veszi tárgyát, melynek semmi gerince, tonusa pedig a jó izlést sérti. És a közönség ennek tapsol ma és ezt hallva, tör ki örült hahotába.

De nem is folytatom tovább, hisz ez a kép oly sötét, oly elszomorító! De ennyi is elég arra, hogy megértsétek az én intenciómat.

A gimnázium falai közül vigyétek magatokkal az ideálistmust a való, a reális életbe, hogy a sívárság közepet legyen honnan szívetek táplálkozzék. Vigyétek főképpen a vallást, a hitet magatokkal, amiben a társadalmi élet nagyon megfoglyatkozott, mert csak így lesztek képesek munkára, nagy alkotásokra. Hit, vallásosság nélkül a tudomány nem ér semmit, azzal nem lehet az Istent pótolni. Azért mondja a nagy keresztény pedagógus: „A tudomány religió nélkül könyv, melyből a kezdet és vég hiányzik.“ Bacon a nagy bölcselő pedig ezt mondja: „A felületes tudomány Istentől el, de a mélyreható tudomány Istenhez vezet.“ Hallgassatok e nagyszellemekre és lelkiismeretek szavára s csak úgy lépjétek ki a nagy társadalomba. Ha ezt követitek akkor ott is megálljatok a helyeteket és lesztek egy egészséges társadalom megalapítói, ha pedig nem, titeket is elragad az ár és észrevétlenül magával sodor.

Bíró Lajos.

A képviselőházból. A képviselőház kedden délelőtt rövid ülést tartott. Perczell Dezső elnök megnyitván az ülést, bemutatja az időközben beérkezett irományokat, köztük Bárányffy Dezső szegedi mandátumát. A válaszra váró interpellációkról szóló jelentés kapesán Ugron Gábor szólalt föl, a miniszteri válaszkor megsüregtetését indítványozván. Majd Lukács László pénzügyminiszter betérjesztette az újabb két (július és aug.) havi indemnitásról szóló törvényjavaslatot. A következő formális ülés csütörtökön vagy pénteken lesz Tisza miniszterelnök javaslata szerint, amikor valószínűleg a kérvények tárgyalása is napirendre kerül.

Az orbai szabadelpúpárt e hó 5 én d. u. 2 órakor tartotta szervezkedő gyűlést Kovácsnán, a Deák Imre-féle szinkörben, gróf Mikes Ármint elnöklete alatt, ki a gyűlést megnyitván, felhívta a nagyszámban egybegyűlt választó közönséget, hogy a tisztikart válassza meg s megelőzőleg mondja ki a megalkulást; s ezzel az egyhangulag közfelkiáltással megválasztott Péter Károly orbai ev. ref. esperes korelnöknek adta át az elnöki széket. Hosszabb eszmecsere után, melynek sorát Ignác László ev. ref. lelkész nyitotta meg, s melyben dr. Vajna Gábor, dr. Bartha Imre, Deák Domokos, gr. Mikes Ármint, Csia György és mások vettek részt, a gyűlés nagy többséggel gr. Mikes Ármint elnöknek, Csia Györgyöt ügyvivő, dr. Bartha Imrét társelnöknek kiáltotta ki s jegyzőknek Szóts Albertot és Deák Benedeket. Majd a községekben működő végrehajtó-bizottság választott meg. A gyűlés — Csia Gy. és Bartha I. indítványára — gr. Tisza István miniszterelnök, br. Podmaniczky Frigyes orsz. szabadelpúpárti elnökhöz és Sándor József orbai képviselőhöz üdvözlő távirat küldését határozta el. A tárgysorozat kimerítve lévén, gr. Mikes Ármint az értekezletet — az összehívás hangsúlyozása után — befejezettnek nyilvánította. A gyűlésen megnyilvánult hangulatot tekintve, mondhatjuk, hogy úgy a közönség, mint a vezetőférfiak szívéhez oly közel áll Sándor József, a kerület orsz. képviselője, hogy a bekövetkezendő választások alkalmával pozíciója megindáthatlan, újra megválasztása bizonyos.

Az új kultusz politika.

(Folyt. és vége.)

Es az ily állapotoknak vége is fog vettetni. Berzeviczy Albert kultuszminiszter megindítja — előde nyomdokán — a nemzeti nevelés iránti reformot a népoktatás minden vonalán. Buzgó kitartással eljutunk a célhoz, ez ország minden fia hazafias szellemben fog neveltetni és nyelvünket is elsajátítja faji küönbség nélkül az újabb nemzedék. Midőn a közoktatási munka nagy reformja létrehozza a várva-várt eredményt: akkor fog tető alá kerülni a magyar nemzeti állam kiépítése.

A mai korban, a nemzeti államok alakulásának mai idejében a külföldi kulturállamok példát mutatnak nekünk nemcsak ilyen, az állameszmével összhangban lévő, de e mellett a jogegyenlőség eszméjét nem sértő berendezkedésre, hanem a nemzeti állam felépítésének az egyőni szabadság teljes korlátozásával, annak teljes és végképeni elnyomásával történő energikus és céltudatos keresztülvitelére. A pozeni lengyeliség például élet-halál harcot vív a beolvastási politika ellen, de az állami erőszakosság hatalmasabb az állam nélküli faj ellentállásánál és csak rövid idő kérdése, hogy nyoma se legyen az

utóbbinak. De hát az érdeke az „egységes” német birodalomnak, melyet a jogosság látszatával sem enged kijátszani. Az oly apát megbüntetnek Németországban, a ki nem németnyelvű iskolába adja a fiát. Ezért büntettek meg egy lengyel apát a közlebbi időben, mert fiát egy galíciai lengyel iskolába küldte tanulni, pörbe fogták azon a címen, hogy nem tett eleget az iskoláztatás köteleességének, amiért lengyel iskolába küldte a fiát. Pénzbüntetésre ítélte a bíróság. „Mert az állam — mondja az elvi határozat — jogosan magyarázza úgy az iskoláztatás törvényét, hogy az csak az általa kijelölt tanítási elvek szerint történhetik, a nemzeti nevelés állami érdek, a melylyel szemben a szülőnek nincsen joga, hogy a gyermek nevelésének irányáról és arról határozhasson, hogy a tanítás hol történik.” Pozenben megbüntetik a szülőt, ha otthon lengyelül beszélget a gyermekével, ezért küldte a fiát az apa Galiciába, a hol még lengyel világ van.

A hatalmas kultúrállamnak, a szomszéd Németországnak az állam hivatalos nyelvét nem beszélő polgáraival szemben követett ezen rendszerhez alig lehet mást mondani: mint, hogy az állami omnipotenciának ez a határtalansága, mi tagadás, imponál. A mi pedig bennünket illet, ez erő, mely megnyilatkozásában erőszak, jogos irigységünket válthatja ki. Mi tehetetlen vergődéssel miveltük az állami omnipotenciát az állam létérdekébe vágó kérdésekben és tétlenül néztük a mi nemzeti ségünk munkáját, a mely ellen óhajtvá óhatjuk nem az erőszaknak, hanem csak az állami erőnek is a megnyilatkozását.

És ezen óhaj az új kultusz politikában végre teljesülni fog!... Nem esünk a németek tulzásába, természetünkkel ellenkezik a hazánkban élő fajak elnyomtatása. De az állami erő igen is kezd megnyilatkozni abban az értelemben, hogy az állam nyelvtudása általánossá tétetik és az iskolák nem lehetnek többé melegágyai a magyar állam elleni gyűlölet igéinek a beszívására. Ezen új kultuszpolitikával a testvéri érzetet fogjuk az ifjak szívébe beplántálni, a haza szeretetet felkeltjük keblükben, hogy idővel, midőn kilép az életbe: büszkén vallja magyar állampolgárnak.

Anyanyelvű használatát senkitől el nem tiltja a magyar kormányzat, csak az államnyelv tudása mozdíttatik elő és a magyar állampolgárság tudalma ébresztetik bennük fel, hogy ne legyen az ismeretlen fogalom ő előttük s ne áldozzanak a szepérisztikus ábrándokképek oltárán. Ennyit akar az új kultusz politika elérni a mintaiskoláztatás mellett. És ez végre is fog hajtatni: az állami erő megnyilatkozásának semmi útjába többet nem állhat.

Örmösy Lajos.

TANÍTÁS-ÜGY.

— Évzáró vizsgálatok a kézdivásárhelyi polg. leányiskolában. —

1904. június hó 3-án d. u. ev. ref. hittan-vizsga.
 " " " 10-én d. u. 3 órakor r. k. " " " 12-én d. u. 4 " torna-vizsga.
 " " " 16-án d. e. 8—12-ig I. osztály.
 " " " 16-án d. u. 2—6-ig II. " " " 17-én d. e. 8—12-ig IV. "

és a magántanulók írásbeli vizsgálata.

1904. június hó 17-én d. u. 2—5-ig III. "

és a magántanulók szóbeli vizsgálata.

1904. június hó 19-én (Vasárnap) d. u. 3 órakor évzáró ünnepély.

Ugy a vizsgálatok, mint, a záróünnepély az áll. elemi iskolák tornacsarnokában fognak megtartatni, melyre a szülők és a tanügy barátokat tisztelettel meghívja

Kézdivásárhely, 1904. június 1-én.

Balázs Márton,
 polg. isk. igazgató.

SZÍNHÁZ.

— Szalkay Lajos színtársulata Kézdivásárhelyen. —

Báró Splényiné BLAHA LUIZA

Magyarország csalogánya Kézdivásárhelyen.

Nagyérdemű közönség!

Örömmel értesitem Kézdivásárhely és vidéke n. é. közönségét, hogy BLAHA LUIZA urnő az országban bucsu körutra indult és szerencsés voltam három vendégjátékra Kézdivásárhelyre is megnyerni.

BLAHA LUIZA

f. hó 16., 17. és 18-án lép fel, a következő darabokban:

16-án, esütörtökön . . . PIROS BUGYELLÁRIS.
 17-én, pénteken . . . TÓT LEÁNY.
 18-án, szombaton . . . NÁNI.

Ezen előadásokra jegyek előre válthatók már a mai naptól a színházi pénztárnál, a következő helyárak mellett:

Páholy (4 személyre) 20 kor. Támlásszék 5 kor. Kőrszék 4 kor. Zártszék 3 kor. Földszinti

álló 1 kor. 60 fill. Deák- és gyermekjegy 1 kor. 20 fill. Karzati ülő 1 kor. 60 fill. Karzati álló 1 kor.

A t. bérlok helyei szombat, folyó hó 11-én déli 12 óráig tartatnak fenn.

Kiváló tisztelettel:
 SZALKAY LAJOS,
 színgazgató.

Jun. 4-én újdonság: „A báránycák” című operett került színre, csekély közönség előtt. „A báránycák” egyike a leggyengébb operetteknek; meséje, tartalma semmi, zenéje rendkívül gyarló, csupán a Fanny (Tábori Frida) és Alice (Tomori Melissza) második felvonásbeli kettősdala bír némi szépséggel; szóval egy értéktelen, léha, sőt erkölcsi szempontból egyenesen kiküszöbölendő darab, melyhez hasonlókkal jó lesz, ha többé nem kedveskedik az igazgató Ur. Hiába volt a Tábori, Tomory, Szalkay, Pápai, Gözon, Baróthy s általában az összes szereplők legnemesebb igyekezte: a darab sikert egyáltalán nem aratott.

Junius 5-én Vasárnap d. u. félhelyárral „A postásfiú és a huga” című bohózatot adták. A közönség jóllehet nem nagy volt, még sem kellett volna az előadást elhamarkodni és belőle oly sokat kihagyni. Főképen Csipkés Dr. oly gyorsan beszélt, hogy a közönség szavait nagyon rosszul, sőt alig értette meg. Azonban voltak a szereplők között olyanok is, a kik dícséretre méltók, sőt kitűnők voltak, v. m. Pápai és Tomory Melissza.

Vasárnap este Laufs és Kratz énekes bohózata a „Forgószél kisasszony” került előadásra szépszámu közönség jelenlétében. Hogy ez az irócég nem fog a halhatatlanság pántheonjába kerülni, arról egészen bizonyosak lehetünk, mert az irodalmi babérokat nem az alantas közönség trágárságainak publikálásában és a kaszárnya viccek összegyűjtésében szerezték íróink és valószínű nem is ebben fogják szerezni ezental sem. Kövessi Albertnek a fordításért pedig a karzati közönségen kívül aligha fog valaki hálával adózni. Különben hagyjuk ezt. A közönségnek tetszett s mi elégedünk meg ennek a konstataásával. Színészeink nagy ambícióval játsztak. Ez este is Tábori Frida (Olimpia, énekesnő) volt az ünneplés tárgya, ki mindenestre elsőrendű vidéki primadonna, bájos megjelenés, de egyes mozdulatai talán igenis tulzottak. Hangja — ezuttal nem volt valami briliárs. Azonban szívesen elismerjük, hogy a közönség nagyon sokat tapsolt neki. Cathry Ferencné (a csokoládégyáros neje) kissé tulzásba ment. Az affektálás, azt hisszük akkor sem szép, ha valaki milliomosnét játszik. Szalkay Lajos (csokoládégyáros) kitűnő alakítást nyújtott, valamint

TÁRGA.

Borus dalok.

I.

Minek is ragyog rám
 Tavasz meleg napja —
 Nincs már a szívemnek,
 Nem is lesz tavasza.

Az én szép tavaszom
 Elszállt mindörökre —
 S minek sütné a nap
 A sirgöröngyökre . . .

II.

Ha néha elborul a lelkem
 Ne fájjon az neked,
 Egyszerre boldog nem lehet, ki
 Oly sokat szenvedett.

A multból visszajár kísértni
 A sok árny, sok bora
 Boldog vagyok, hogy mellettem vagy,
 De lelkem szomorú.

Tavasz egyszerre nem jó télre,
 Csak lassan, csendesen —
 Lassan felejttem telen én is
 Melletted kedvesem.

III.

Késő virága az akácnak
 Kifehérlék a lomb alól,
 S a nyár ez elkésett virága
 Résztvevően felém hajol.

Későn virágunk, te is, én is
 Nyomuknak vége mindörökre,
 S minek virágnak, szívnek nyilni
 A zord, kietlen, őszi ködbe’.

IV.

Azt mondják lassan elmulik
 A bánat, mely gyötör,
 S szívünkbe visszazánnak:
 Boldogság, kedv, gyönyör.

Szállnának, de már nem lelik
 A nyájas, kis lakot —
 A bánat mindent korba dönt,
 Hol egykor ő lakott . . .

Dr. Vértessy Gyula.

Ez csak szerelem . . .

Mikor a véletlen sok esztendői elszakadás után, a borszéki fürdő parkjában ismét összehozta őket, öreg, nagyon öreg, beteg emberek voltak már mind a ketten.

Az első pillanatokban alig is ismertek egymásra és a megszólításuk is roppant szertartásos volt:

— Erzsi kisasszony!

— Fejér Ur!!

Aztán felébredt bennük az egész mult és tuláradó érzélemmel tört ki belőlük:

— Erzsike! . . .

— Tóni! . . .

Harmine esztendő története volt ebben a két fölkiáltásban.

Szerelmük úgy támadt, mint a villámlás. Hirtelen erőszakos lobbánással, és fiatalságuk egész erejével adták át magukat izzó szenvedélyüknek.

Az asszony özvegy volt, szabad; és a férfi valóságos imádattal közeledett ehhez a szentimentális gyönyörű teremteshez, aki a szerelem odaadó bizalmával tárta feléje karjait.

Gyönyörű idők élték át egymás közelében. Viszonyuk felülemelkedett a tömeg, köznapi triviálitásán és a titkos pillantásokban, a lopva váltott csókokban és forró kézzel való megfogásokban megtalálták minden örömeiket. Boldogságuk olyan tiszta volt, mint két serdülő gyermeké. Valami mondhatatlan gyönyörűséget szerzett nekik, hogy szerelmüket meg tudják óvni az emberi természet materiális törvényeinek kényszerével szemben, és gyönyörűséget szerzett nekik, hogy a forró szerelmi csókok csak ígéretek maradnak, amelynek beváltását egyikük sem sürgeti.

Gyönyörű idők voltak ezek. Tudták, hogy birják egymást feltétlen odaadással és ez a tudat elég volt nekik ahhoz, hogy várni tudjanak az egyesülésre. A férfi anyja ugyanis ellenezte házasságukat. De ők vártak türelemmel, hogy leomoljon közöttük ez az utolsó akadály.

A férfi kíváncsian parthie volt és egész környezete azon fáradozott, hogy megházasítsák őt. A fára-

igen jó volt Pápai Lajos is. Nem mondhatjuk ezt egészen Baróthy Jenőről, a ki nem volt kellően disponálva, de azért rekedtsége dacára is igyekezett megfelelni feladatának. Az ezredet igen találóan személyesítette Vadász Lajos. Kisebb szerepekben kiváltak: Kövy Cornél, Gózon Béla, Kóhalmi A. és Pálfi B. Az összjáték vidéki színvonalnak teljesen megfelelő volt, a zene azonban kevésbé elégitett ki.

Hétfőn „A viceadmirális“, Millőker bájos zenéjű operettje ment félhelyárral. Ez alkalommal is Tábori Frida és Pápai Lajos excelláltak, kik a társulat főerősségét képezik. Szalkay ezuttal is megmutatta, hogy egy öntudatos, intelligens színész. A többi szereplők is teljesen megállták helyüket.

Kedden az „Ejjeli menedékhely“, Gorkij Maxim műve került bemutatásra szép számú közönség előtt. Az orosz író a mai kor romlottságába markol bele és onnan mutatja be a legzüllöttest alakokat. Színei talán túlságosak, képei visszataszítók, de éppen ezáltal akarja a szerző az aljasságtól, az elzülléstől elretteníteni az emberiséget. Mint színű, elbírálás alá nem jöhet, mert szűkölködik mindazon kellékekben, melyeket a dráma törvényei megkívánnak. Borzasztóbbnál borzasztóbb képek mozaikszerű összerakásából áll az egész, elannyira, hogy nem is tudja az ember, mikor van vége. Így történt meg az, hogy mikor az utolsó jelenet után a függöny legördült, a közönség nem akart távozni, várva a befejezést.

A szereplők mindannyian dícséretre méltó buzgalommal játszottak. Nagyobb szerepekben kiváltak: Tomborné, Kövy Cornél, Gózon Béla és Vadász Lajos.

NAPI HIREK.

— **Koronázási ünnepélyek.** Junius 8-án 37 éve múlt, hogy dícsőregezen uralkodó, jóságos öreg királyunk Ferenc József fejére tették Szent István koronáját. Az évforduló alkalmából a kézdívisárhelyi m. kir. állami elemi fiú- és leány, polgári leány- és fiúiskolákban koronázási ünnepélyek tartottak, melyen a tanulók hazafias dalokat, királyhimnuszokat énekeltek, hazafias költeményeket szavaltak s az igazgatók alkalmi beszédekben magyarázták meg az évforduló, a koronázás jelentőségét s buzdították a tanulókat a király iránti hűség és hazaszeretetre.

— **Gimnáziumunk új épülete.** A kézdívisárhelyi főgimnáziumunk építésének ügyörvendetesen halad a megvalósulás felé. A mit eddig utópiának tartottunk,

kezd valósággá válni. A magas kormány ugyanis ez évi költségvetésében 200 ezer (kettőszázezer) kor. vett fel gimnáziumunk építési költségeinek fedezésére. Azt hisszük, hogy ezen hírünket az egész megye közönsége örömmel veszi tudomásul, mert ezáltal egy régi óhaj megy teljesedésbe, az t. i., hogy szépen fejlődő és fontos kulturális missziót teljesítő főgimnáziumunk rövid idő alatt megfelelő hajlékot fog nyerni.

— **A közigazgatási bizottság ülése.** Háromszékvármegye közigazgatási bizottsága havi ülését junius hó 15-én tartják meg. A szokásos napirendről való eltérést az okozta, hogy vármegyénk főispánja, gróf Haller János tegnap Budapestre utazott királyi őfelségénél audienciára való megjelenés végett. Miután vármegyénk alispánját, Szent-Iványi Miklós kir. tanácsost, gyöngélködő egészsége a helyettesítő elnökség tisztjének viselésében akadályozza: a bizottsági ülést el kellett halasztani.

— **Egyháztanácsi ülés.** A kézdívisárhelyi r. k. egyháztanács f. hó 5-én tartotta alakuló ülését. Az ülést megelőzőleg az új számadó gondnok: Dr. Balogh Vendel és az újból választott egyháztanács letették a templomban Stadler Géza Albin plebános kezébe a szokásos hivatali esküt. Az eskü után az egyháztanács jegyzőjévé újlag Vajna Károlyt, ügyészé Dr. Szaesvai Gyulát választotta meg. Dr. Vargha Béla gondnoknak 3 évi tevékenységéért jegyzőkönyvi köszönetet nyilvánítt az egyháztanács s megalakította 3 évre a különféle bizottságokat. A kepe rektifikáló-bizottság tagjai lettek: Dr. Bánffy Zsigmond főgondnok, Dr. Balogh Vendel gondnok, Vajna Károly jegyző, Dávid Antal, Bertalan András és Piblinger Vince. A számvizsgáló-bizottság tagjai lettek: a főgondnok, a jegyző, Borea Miklós kir. aljárásbíró, Bíró Lajos tanár, Jakab István tak-ptári vezérigazgató. Az egyházközség pénztárának, vagyonának átvételére és átadására Fejér Antal, Dávid Antal és Piblinger Vince küldettek ki. Egyéb ügyek közül felemlítjük, hogy a Mária-Kongregáció májusi ünnepélye jövedelméből az egyház céljaira 50 koronát adott át a kongregáció vezetője Asbóth Viktor egyháztanácsos, melyért az egyháztanács jegyzőkönyvi köszönetet nyilvánítt. Még több folyó ügyet tárgyalt az egyháztanács, melyről — sajnos — az egyháztanács tagjai közül, bár tudva volt, hogy alakuló ülés lesz, többen hiányoztak. Az ülést Stadler plebános vezette mindvégig kiváló tapintattal és buzgalommal.

— **Az érettségi vizsga a kézdívisárhelyi r. k. főgimnáziumban f. hó 6. és 7-én folyt le általános jó sikerrel.** Írásbeli és szóbeli vizsgálatot tett 21 ifju, a kik közül érettnak nyilváníttatt 18, 3 hónapi újra készülésre utasított egy-egy tárgyból. Jelesen érettek: Nagy Gyula; jól érettek: Fekete András, Hollanda János, Jancsó Béla, Jenáki Ferenc, Szlama Ottó; érettek: Bardocz Lajos, Ciriák Gyula, Gáspár Béla, Kiss Gyula, Kovács Kálmán, Lovecky István, Molnár Árpád, Pál István, Puskás Gábor, Rutich Sándor, Vattay Gyula és Zelinszky József.

— **Eljegyzés.** Dr. Ráth Endre, Kézdívisárhely város országos képviselője, f. hó 5-én jegyezte el Miskolcra Loltész Nagy Elza kisasszonyt, Miskolc város orsz. képviselőjének: Loltész Nagy Kálmánnak s neje Dálnoki Mariskának mivelteklő, szép leányát.

— **Halálozás.** Kézdívisárhelyi Szabó András eszmadia mester, Kézdívisárhely legöregebb polgára, 90 éves korában f. hó 4-én aggsági végegyengülésben meghalt s f. hó 6-án d. u. temették el szép részvétellel a ref. temetőkerben.

— **Esküdtszéki tárgyalások.** A kézdívisárhelyi kir. törvényszéknél az esküdtbíróági főtárgyalások jövő hétfőn, június hó 13-án veszik kezdetüket. Az esküdtszéki tárgyalások vezetője Solim Miklós kir. t-széki elnök, helyettesse Elek Bóla kir. táblai bíró leend.

— **Egyházkerületi értekezlet.** Kézdívisárhelyen július 5-én tartják meg az ev. ref. egyházkerületi értekezletet, melyre az elnökség felhívást tartására Sándor József orsz. képviselőt nyerte meg. A jeles tollu elismert szónok Boeckairól fog felolvasást tartani s már ez a felolvasás is biztosítja az értekezlet erkölcsi sikerét. Itt emlíjük meg, hogy a háromszékmegyei egyetemi hallgatók Kovásznán, Körösi Csoma Sándor emlékünnap rendeznek július 7-én. A nagyszabású ünnep egyik kiemelkedő pontja lesz bizonyára azaz emlékbeszéd, melyet szintén Sándor József orsz. képviselő fog tartani K. Csoma Sándorról.

— **Országos vásár Papolcon.** 1904. május hó 16-ikára kitűzött vásár helyett, mely a nagy-borosnyói vásárral történt összeütközés miatt nem volt megtartható, Papolcon a nagyméltóságú keresk. miniszter urnak 1904. május 11-én kelt 33573. sz. VII. 5. magas engedélye folytán 1904. június 13-án országos kirakó és baromvásár tartatik.

— **A fecskék távozása tavasszal.** Két napi hűvös esőzés után május hó 26-ikán reggel 7 órakor Sósmező községében a fecskék őszi időszakhoz hasonlóan gyülekezni kezdtek és egy nagy házfedélre letelepedve, azt a benyomást tették a szemlélőre, hogy utitervet készítenek az elvándorlásra. A sejtelen csakhamar valóra vált, mert egyszerre csak felszáltak

dozás azonban kárba veszett, mert Fejér egymás után utasította vissza a legjobb ajánlatokat.

Egy napon aztán véget ért az idillikus állapot. Egy anonim levél brutálisan felrázta a férfit szerelmének verőfényes álmaiból. A levél írója azzal vádolta meg azt a nőt, akin ő lelke egész hevével csüggött, hogy méltatlan szerelmére. A levél pedig nem csak vádolt, de bizonyított is.

Az első pillanatban azt hitte, meg kell örülnie. Ugy érezte, hogy egész lelke beleszult ebbe a leleplezésre. De hát az emberi lélek ugy van már teremve, hogy az elviselhetetlent is el tudja viselni. A fájdalom első kitörése után a keserűség, aztán pedig a harag zerekedett felül benne, amelynek kényszere alatt oda sietett az asszonyhoz és dűrván, kegyetlenül támadt rá. Követelte tőle, hogy valljon be mindent.

Az asszony azonban csak a fejét csüggesztette le és hallgatott. Egy szava sem volt a vádak ellenében védelmére.

Ezt a hallgatást megértette és gyönyörű álmaiból nem marad egyéb emlék a lelkében, mérhetetlen undornál és utálatnál.

Beteg lelkével az édes anyjához menekült, aki gyöngéden, vigasztalgatni is próbálta. Kérte, hogy ne gyötörje magát halálra egy méltatlan személy miatt, és hogy keressen gyógyulást egy tiszta női lélek szerelmében. A nagy fájdalom elernyesztett a férfi lelkében minden ellentállást. Nem volt több ereje az élet kényszerűsége és édesanyja esengései ellen küzdeni. Megházasodott és leélte az életét mint mások. Voltak gyermekei, a feleségét is megszerette idők folyamán. Ha nem is győőrtte érte va-

lami nagy szenvedély, de nem is volt boldogtalan mellette. A gondok és az örömek szépen kiegyenlítették egymást, szóval élt, ahogyan más emberek is élnek.

És most, mikor a felesége már régen porlad és gyermekei is családot alapítottak, a véletlen, a dolgoknak ez a nagymestere, vissza vezette őt ime élete kiindulási pontjához. Ott állt előtte a szeretett nő, akit az ő szerelmes lelke már most is fiatalaságának üde szépségében, bájában látott.

Az egész múlt felújult előtte a találkozás első pillanatában. De csak a boldog emlékek eleveredtek meg, a sebeket nem szakgatta fel a váratlan viszontlátás. Semmi, de semmi haragot nem tudott érezni iránta.

Az asszony szólalt meg először, és az erőszakosan visszafojtott indulattal remegett a hangja.

— Nagyon boldog vagyok, hogy láthatom Tóni! — mondta halkan.

— Én is igen-igen boldog vagyok — felelt a férfi — sőt olyan boldognak érzem magam e pillanatban, hogy nem is akarok a multa gondolni.

Az asszony fájdalmasan felsóhajtott:

— Ah igen! Hiszen azt hitte, hogy bűnös vagyok...

A férfi meghökkenve nézett az asszony szemébe, aztán hirtelen mély szomorúság fogta el.

— Még most is komédiát akar üzni vele ez az asszony? Annyi év után! Hát nem volt-e minden vallomásnál bizonyítóbb éreje akkori hallgatásának? Miért kell ezt az eltemetett rut emléket felzaklatni? Minek ma vitakozni felette? Hiszen annak a hallgatolagos beismerésnek emlékét soha semmi ki nem írhatja.

— É... megbocsátottam! — mondta végre, tusakodásából felcsusdva.

Az asszony azonban rá emelte nagy álmag tekintetű kék szeméit és fájdalmasan csengő hangon válaszolt:

— Barátom, az én napjaim ma már számlálva vannak... Talán ma látjuk egymást utoljára az életben... És most, ebben a pillanatban esküszöm önnek Tóni, hogy soha — soha, még gondolatban sem vétkeztem szerelmünk ellen...

A férfi lelkét megrázta a nő hangjában rezgő igazság és csak dadogva tudta rebogni:

— De hát Istenem! Miért hallgatott? Miért hallgatott akkor?!

— Hallgatnom kellett, — felelt az asszony zokogástól elesukló hangon — megígértem az édes anyjának, hogy nem teszem boldogtalaná. Sirt előttem és én nem tudtam ellentállani a könyveinek. Megvásároltam a maga boldogságát az én boldogságom árán.

A hangját elfojtotta a felesukló zokogás.

A férfi ajkára egy fájdalmas kiáltás tört fel:

— Erzsike!

— Talán jobb volt így! — folytatta az asszony, — maga megtalálta a boldogságot.

— De maga áldozat lett! — kiáltott a férfi könyben uszó szemekkel. — Ez heroizmus, amit ön művelt!

— Oh nem, — felelt az asszony esendesen, — ez csak szerelem...

És boldog mosoly ült ki finom, kicsi arcára.

s keleti irányban repülve „Sósmezőnek istenhozzádot mondtak. Így beállott az a ritka eset, hogy a fecskék tőlünk tavasszal elköltözködtek. — Valjon más vidéken is így van-e ez s mi készíthette őket erre az elhatározásra? Érdekes volna megtudni. — A babonás nép ebből kifolyólag sok rosszat jósol.

— Főhívas a székely ásványvizek tulajdonosokhoz. Végre a marosvásárhelyi Székely-Társaság, a székely kormánybiztosság és a kereskedelmi és iparkamara önzetlen buzgólkodása folytán csaknem minden székely ásványvíz-tulajdonostól érkezett válasz a létesítendő szegedi székely ásványvíz-raktár tárgyában. De mert e válaszok részben vagy kitérők vagy homályosak, vagy drága föltételeket tartalmazók, a szegedi Székely-Társaság fölkéri az ásványvíz-tulajdonos urakat egy felhívásunkra pontonként felelő, részletes választ szíveskedjenek küldeni, mert e nélkül lehetetlenség a vállalatot megindítani. Az első, hogy vizünk legyen, e nélkül semmihez sem kezdhetünk. Kérjük továbbá ez urakat, (több víztulajdonos levélbeli kívánsága folytán), hogy tüzzenek ki egy

alkalmas határidőt, lehetőleg július hó elsejéig s erre küldjenek ki Szegedre egy-egy megbízottat, hogy a föltételekben együttesen és közösen megállapodhassunk. Bizunk benne, most már igazán sikere lesz a nagy jövő elé néző székely ásványvíz raktár eszméjének. Adja Isten, hogy úgy legyen! A szegedi Székely-Társaság nevében: Szeged, 1904. május 24-én Sassi Nagy Lajos titkár.

Közönség köréből.*)

Bucsu.

Volt kedves tanítványaimnak, kiktől a családomban beállott súlyos állapot miatt személyesen bucsut nem vehettem, ez utón mondok hálás szív

*) E rovatban megjelentekért nem vállal felelősséget, a szerk.

ből fakadó istenhozzádot. Kérem tartsanak meg kegyes jó emlékekben. Hálás tisztelőjük:

Kézdivásárhely, 1904. június 3-án.

Spuderka György,
táncmester.

KÖZGAZDASÁG.

Terméskilátások.

A budapesti gabonatőzsde jelentése szerint: Brassóvármegyében: Alig lehet 10 vagy 12 hold őszi búzát találni, az is nagyon ritka, úgy hogy nem lehet a megvárható búzatermelést megbecsülni. Csikvármegyében: Gyenge, közepes átlag remélhető. Fogaraszvármegyében: Átlagos becslés 6—7 mm. Háromszékvármegyében: Kislegelő. Kisküküllővármegyében: Gyenge. Nagyküküllővármegyében: A buza-aratás az idén középserű lesz.

H I R D E T É S E K.

Eladó telek.

Kézdivásárhelyen kantában a főgimnáziummal átellenben Özv. Zakariás Józsefné tulajdonát képező beltelek rajta levő házakkal és kuttal

ELADÓ.

Értekezhetni: Dávid Antal kereskedésében. (87. 2—3.)

PÉNZ

4 - 05

törlesztéses kölcsönöket nyújtunk budapesti és külföldi előrangú pénzügyintézetektől a földbirtok és ingatlan $\frac{3}{4}$ értékeig I. és II. helyre 15—65 évig terjedő időtartamra.

Személyhitelt! papoknak, katonatiszteknek, állami- és magánhivatalnokoknak, kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül 1—15 évig terjedő időre **gyorsan és diszcreten.**

Bank- és magánadósságok convertálása.

MELLER LAJOS és TÁRSAI

bankbizomány

Budapest, VI., Dávid-utca 15.

(77. 9—12.)

(Törvényesileg bejegyzett cég.)

(Válasz bélyeg.)

BUTOR

anyakönyvi hivatalok berendezésére, valamint községi előjáróságok részére úgy készpénzért, mint részletfizetésre kapható

butorraktáromban

Kézdivásárhelyt,

hol állandóan raktáron van: szalon-, ebédlő- és hálószoba berendezés, ruha- és éjszakai szék, és ebédlő-asztal, ágy, mosdó és éjjeli szekrény, továbbá: magas, félmagas, háttas és heverő divány, garnitúra, matracz, fali és toaletti tükör, nád- és préselt ületű hajlitott szék, ablak carnis, stb. melyeket a jelenleg újonnan berendezett ASZTALOS MŰHELYEMBEN kitűnő száraz anyagból saját felügyeletem alatt készíttetek s olcsó árak mellett bocsátok szíves rendelkezésre.

Tisztelettel:

Ifj. Jancsó Mózes,
butorraktáros.

Márvány-, Gránit-, Syenit-, Lábládor- s fagymentes homok síremlékek kőből

NAGY RAKTÁR

és butor márvány telep

BRASSÓ, Vasut-utca tránváj elágazásnál.

Raktáron 200 darab sűrű 10 koronától 2000 koronáig.

Első kézből legolcsóbban beszerezhető.

Teljes tisztelettel:
NAGY JÓZSEF,
kőfaragó mester

(88. 4—5.)

Hirdetések jutányos áron felvételnek e lap kiadóhivatalában.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú portland-cementet ajánl olcsó áron a

BRASSÓI PORTLAND-CEMENT-GYÁR

Brassóban; Kézdivásárhelyt kapható: K. Csiszár József utóda Szabó Lajos urnál.

70. 12—30.

Nyomatott Ifj. Jancsó Mózesnél Kézdivásárhelyt.